

Het Alternatief voor #SamenLeren

Er is het cliché dat we ons Martin Luther King nu niet meer zouden herinneren, als hij zijn toespraak begonnen was met de zin 'I have a strategic plan'. Zo is er niemand die 's ochtends naar z'n werk fietst en denkt: 'Yes, excellentie! We mogen weer!?' (Als er een leraar is, die dat vanochtend dacht, trakteer ik hem of haar op appeltaart?zelfgebakken nog wel. Want daar wil ik dan meer van weten).

Dat geeft aan dat taal belangrijk is. Wat serieuzer, maar niet minder overtuigend, heeft Paul Verhaeghe laten zien hoe taal ons denken vormt. En waarom het praten over scores, falen, en, inderdaad 'excellentie', in het onderwijs leidt tot een performatief discours dat leerlingen en leraren depressief maakt en psychopatisch gedrag beloont.

Vandaag beloofde ik dit:

<https://twitter.com/hartgerwassink/status/516932022313684992>

<https://twitter.com/hartgerwassink/status/516932419497521152>

Hieronder het resultaat. Ik ben er niet bij morgenavond in De Balie. Maar ik daag de aanwezigen daar weer uit om deze tekst er daar ook eens bij te nemen. Het is de eerste pagina van Samen Leren, maar dan anders.

Update: de originele tekst van deze eerste pagina is onderaan mijn tekst te vinden. De hele tekst in pdf is onder andere hier te downloaden.

Samen Leren

Ons doel is het Nederlands onderwijs een van de meest betekenisvolle ter wereld te maken. Onderwijs waarin geëngageerde leraren samen elke dag bezig zijn om het onderwijs te verbeteren, om zo de cognitieve, fysieke, sociale en persoonlijke ontwikkeling van alle leerlingen te bevorderen en iedere leerling tot ontplooiing te laten komen.

Om dit doel te realiseren bouwen we voort op het Nationaal Onderwijs Akkoord, op de Lerarenagenda en de sectoraanpakken zoals VO2020. Er is echter op drie gebieden extra actie nodig: de verbetercultuur op scholen, de wens van veelbelovende studenten om leraar te worden en de rol van de beroepsgroep.

Verbetercultuur

Allereerst willen we een grote stap vooruit maken in het creëren van een verbetercultuur op scholen. Een cultuur waarin leraren voor elkaar beschikbaar zijn, om van elkaar te leren, en elke dag gezamenlijk zich afvragen of ze het onderwijs geven, dat ze willen geven. Hiervoor zijn zes extra acties nodig:

het realiseren van verbondenheid op een gezamenlijk 'hogere doel', of 'purpose' van het onderwijs in de school; een doel dat zowel betrekking heeft op wat er voor leerlingen gerealiseerd wordt, als wat dat vraagt aan betrokkenheid van leraren, en welke situaties en gedrag daarbij uitgesloten zijn;

vormgeven van een nieuw en uitdagend curriculum, met inbreng van de partners van leraren in het onderwijs. In de eerste plaats leerlingen en hun ouders/verzorgers, en daarnaast bedrijfsleven, gelieerde onderwijsinstellingen en de wijk of het dorp/stad waar de school zich bevindt

verdiepen van de betrokkenheid en interesse van van leerlingen, zodat zij van daar uit hun kennis en vaardigheden ontwikkelen; waarbij niet het toevallige vakkenpakket leidend is, maar vanuit een integraal perspectief op de wereld en de maatschappij zoals we die wensen

leraren ondersteunen elkaar en zijn voor elkaar beschikbaar, vanuit het besef dat onderwijs teamwerk is, en geen leraar er in zijn eentje voor moet staan, als het gaat om de lastige, vaak morele beslissingen die ze moeten nemen, en waarbij het lang niet altijd duidelijk is wat 'het beste' is om te doen

leraren gaan op bezoek bij leraren van andere scholen, stellen hun klaslokaal voor elkaar open om zo het gesprek aan te gaan over wat 'goed onderwijs' voor hen en de ander betekent

het vaststellen van de benodigde kwalificaties wordt in balans gebracht met het waarborgen van de socialisatie binnen de maatschappij en het toekomstig beroep, en de persoonlijke ontwikkeling van de leerling tot verantwoordelijk, vrij en zelfstandig

burger

Als we dit realiseren zal de kwaliteit van het onderwijs van de huidige groep leraren stijgen.

En zo luidt de originele tekst van de eerste pagina:

Ons doel is het Nederlands onderwijs één van de beste ter wereld te maken. Onderwijs waarin topleeraren samen elke dag bezig zijn om het onderwijs te verbeteren, om zo de cognitieve, manuele, sociale en persoonlijke ontwikkeling van alle leerlingen te bevorderen en het maximale uit iedere leerling te halen. Om dit doel te realiseren bouwen wij voort op het Nationaal Onderwijs Akkoord, op de Lerarenagenda en sectoraanpakken zoals VO2020. Er is echter op drie gebieden extra actie nodig: de verbetercultuur op scholen, de wens van toppers om leraar te worden en de rol van de beroepsgroep.

Verbetercultuur

Allereerst willen we een grote stap vooruit maken in het creëren van een verbetercultuur op scholen: een cultuur waarbinnen leraren van en met elkaar leren, en elke dag gezamenlijk het onderwijs verbeteren. Hiervoor zijn zes extra acties nodig:

- Neerzetten van een breed gedeelde hoge ambitie op leerlingdoelen, kwaliteit van leraren en verbetercultuur op scholen;
- Vormgeven van een nieuw en uitdagend curriculum, met inbreng van het maatschappelijk veld, bijvoorbeeld toekomstige werkgevers van leerlingen;
- Verdiepen van de kennis en vaardigheden van VO-leerlingen, waarbij het noodzakelijk is dat leerlingen minder vakken kiezen;
- Scholen ondersteunen in het creëren van een verbetercultuur;
- Loskoppelen van toetsen die de kwalificaties van leerlingen veiligstellen ?van toetsen die leraren in staat stellen het onderwijs te verbeteren;
- Ontwikkelen door het lerarenteam van schoolspecifieke visies op onderwijs en deze naar de omgeving verantwoorden. Tevens leren via intercollegiale 'peer reviews' met leraren, schoolleiders en bestuurders.

Als we dit realiseren zal de kwaliteit van het onderwijs van de huidige groep leraren stijgen.